

De Zintuigen

en de invloed op het leren

Inhoud

De zes zintuigen en de invloed op het leren	2
Observeren	3
Taalgebruik	4
Visueel	4
Auditief	4
Kinesthetisch	5
Olfactorisch	5
Gustatorisch	6
Auditief-digitaal	6
De invloed van het zintuig op het leren	8
Visueel	8
Oefening	8
Auditief	8
Oefening	9
Kinesthetisch	9
Oefening	10
Auditief-digitaal	10
Oefening	10
Plaats in de klas	13
Visueel	13
Auditief	13
Kinesthetisch	13
Auditief-digitaal	13
Complimentjes	14
Visueel	14
Auditief	14
Kinesthetisch	14
Auditief-digitaal	14

De zes zintuigen en de invloed op het leren

De 6 zintuigen, visueel (zien), auditief (horen), kinesthetisch (beweging), olfactorisch (geur), gustatorisch (smaak) en auditief-digitaal (interne dialoog) beïnvloeden de wijze waarop je kind leert. Een kind dat de voorkeur geeft aan bijvoorbeeld kinesthetisch leren zal liever met zijn/haar handen werken, dingen aanraken of simpelweg friemelen bij de uitleg.

Visueel

Deze mensen leren vooral door te zien.

Auditief

Deze mensen leren vooral door te luisteren.

Kinesthetisch

Deze mensen leren vooral door te bewegen en te voelen.

Olfactorisch

Deze mensen leren wellicht door geuren te verbinden aan wat ze leren.

Gustatorisch

Deze mensen leren wellicht door smaken te verbinden aan wat ze

leren.

Auditief-digitaal

Deze mensen spreken vooral tegen zichzelf over wat ze waarnemen en wat ze daarvan vinden. Auditief-digitale mensen maken gebruik van elementen uit de andere systemen om er achter te komen of dat wat ze waarnemen 'logisch' is.

Er is weinig bekend en ook lastig te onderzoeken hoe olfactorisch en gustatorisch het leerproces beïnvloeden. Met uitzondering van het taalgebruik van je kind laat ik deze twee manieren buiten beschouwing in de verdere beschrijvingen.

Observeren

Hoe kun je er achter komen aan welk zintuig je kind de voorkeur geeft?

Non-verbaal kun je dat zien op het moment dat je samen een taak uitvoert.

Luistert je kind aandachtig naar je uitleg voordat het begint. Dan heeft luisteren de voorkeur bij je kind.

Kijkt je kind eerst toe hoe je iets doet voordat je kind meehelpt? Dan heeft visueel leren de voorkeur.

Of begint je kind meteen **jou na te doen**? Dan is je kind kinesthetisch ingesteld.

Wanneer je kind naar je kijkt en luistert en komt dan met een andere insteek dan is de kans groot dat je kind **auditief-digitaal** is.

Taalgebruik

Naast de non-verbale aanwijzingen kun je ook via het taalgebruik er achter komen aan welk zintuig je kind de voorkeur geeft. Hieronder een overzicht van woorden en zinnen per zintuig.

Visueel

Zien
Zich een beeld vormen
Voorstellen
Kijken
Observeren
Tot helder inzicht komen
Zichtbaar
Inzicht krijgen

Overzichtelijk
Onoverzichtelijk
Inzichtig
Vooruitkijken
Doorzien
Overzien
Doorzichtig
Uitstraling

Ik kan het niet langer aanzien.
Ik tast nog in het duister.
Laat eens zien wat je kunt.
Daarvan heb ik alleen een onduidelijk beeld.
Nu zie ik het in.
Kun je je voorstellen, wat ik bedoel?
Het ziet eruit alsof dat juist is.
Ik doorzie het (niet)
Ik kan het me vaag herinneren.
Nu gaat me een licht op.

Auditief

Zeggen
Tekeergaan
Roepen
Met rust gelaten worden
Watjes in zijn oren hebben
Klinken
Gehoorzamen
Een speld kunnen horen vallen
Mooi praten
Het gras horen groeien

Hardop
Zachtjes
Onhoorbaar
Schril
Muzikaal
Oorverdovend
Sprakeloos
Met stomheid geslagen zijn
Dove kwartel
Herrie

Daar heb ik al veel over gehoord.
Dat klinkt grappig
Het thema klinkt veelbelovend.
Met een half oor luisteren.
Dat maakt me sprakeloos.
We zitten op dezelfde golflengte.
Leen mij je oor.
Zijn oren spitsen.
Het ene oor in, het andere oor uit
Mijn oren tuiten.

Kinesthetisch

In de zevende hemel zijn
Zich laten vallen
Iets aanpakken
Jeukende handen
Zich geborgen voelen
Begrijpen
Met beide voeten op de grond staan

Mijn hart bonkt in mijn keel.
Mijn maag draait om.
Van angst heb ik knikkende knieën.
Daarvoor steek ik mijn hand in het vuur.
Ik heb de uitslag van de test met spanning afgewacht.
Daar kan ik goed mee omgaan.
Mijn hart maakt een vreugdesprongetje.
Mijn gevoel zegt me, dat het goed gegaan is.
De spanning in de ruimte was voelbaar.
De verantwoordelijkheid rust zwaar op mijn schouders.

Olfactorisch

De neus rimpelen
Een lange neus maken
Snuffelen
Een goede neus hebben
Op zijn neus kijken

Druk
Spanning
In het zweet des aanschijns
Meeleven
Zacht

Geurend
Aromatisch
Reukloos
Een bijzondere geur
Muf

Hier zit een luchtje aan.
Steek je neus niet overal in.
Dat ruikt naar problemen.
Ik heb lont geroken.
Ik kan je niet luchten.
Er hing een mufte atmosfeer.
Er zit een luchtje aan dat compromis.

Gustatorisch

Slurpen
Smakelijk
Smakken
Zich tegoed doen
Iemand op kunnen eten
Een goede smaak hebben
De mond vol hebben
Proeven
Op de tong laten smelten
Smakeloos

Sappig
Mild
Pittig
Bitter
Heet
Koud
Zoet
Zuur
Lekker

Het water loopt me in de mond.
Dat was een bittere pil.
Trek niet zo'n zuur gezicht.
Zijn gal spuwen.
De zaak smaakt niet naar meer.

Auditief-digitaal

Herinneren
(Na)denken
Logica
Langdradig
Testen
Van belang
Iets snappen
(On)geconcentreerd

Belangrijk
Naar jouw idee
Refereren aan
In gedachten
Zin hebben in
Geen aandacht
Rommelig
Negeren

Volgens mijn informatie.
Ik zal dit nog eens grondig bestuderen.
Waar gaat dit verhaal naar toe?

Even overleggen hoor.
Wat een vaag verhaal.

De invloed van het zintuig op het leren

Hoe heeft het visuele, auditieve, kinesthetische of auditief-digitale zintuig invloed op het leren? En belangrijker wat heeft je kind nodig om het leren optimaal te ondersteunen.

Visueel

- Neemt de informatie vooral met zijn ogen op.
- De beelden lossen in zijn/haar hoofd elkaar af.
- Werkt je kind netjes en overzichtelijk en vindt je kind een mooi handschrift belangrijk.
- Gebruikt je kind beeldende taal.
- Herinnert zich makkelijk details.
- Leest graag boeken.
- Heeft er geen moeite mee om volgens een handleiding iets te bouwen (Lego/Mecano).
- Houdt van puzzelen en memory.
- Heeft de neiging om zijn schouders omhoog te trekken en zijn hoofd achterover te buigen.
- Spreekt snel en hoog.
- De ademhaling zit vaak hoog.

Om goed te kunnen leren is het voor dit kind belangrijk om:

- Beelden, grafieken, schetsen, overzichtelijke tabellen, mind maps en leerkaartjes ter beschikking te hebben.
- Informatie op te schrijven of beelden te tekenen.
- Rust, structuur en een opgeruimde omgeving te hebben.

Oefening

De breinknoppen uit de Brain Gym® ondersteunt deze manier van leren.

Onder het sleutelbeen, ongeveer 2 cm. links en rechts van het borstbeen, bevinden zich twee kleine kuiltjes. Maak een u-vorm van je hand en leg je linker duim in het ene kuiltje en je linker wijs- en middelvinger in het andere kuiltje en masseer deze twee plekken. Je rechterhand ligt ontspannen op je navel. Na 30 seconden wissel je je handen en herhaal je de oefening.

Auditief

- begrijpt de informatie door te luisteren en de taal.
- Kan goed uit zijn hoofd leren en goed onthouden.
- Beweegt zijn lippen bij het lezen en zegt de leerstof hardop.
- Luistert aandachtig en kan goed navertellen.
- Let je kind op woordkeuze en zinsopbouw.
Is een uitstekende gesprekspartner met een goede woordkeuze en wil alles in eigen woorden zeggen.
- Praat liever dan schrijven.
- Praat langzaam, rustig met een melodieuze stem.
- De ademhaling zit in het midden van hun borst.

Om goed te kunnen leren is het voor dit kind belangrijk om

- De leerstof hardop uit te spreken, aan een ander te vertellen of er met anderen over te discussiëren.
- De leerstof met muziek in verband te brengen.
- Positieve dingen te horen.

Oefening

De denkschakelaar uit de Brain Gym® ondersteunt deze manier van leren.

Je pakt je oren tussen duim, wijs- en middelvinger en masseert ze zachtjes van binnen naar buiten. Je rolt als het ware de randjes van je oren uit. Je werkt daarbij langzaam van boven naar beneden en herhaal dit drie keer.

Kinesthetisch

- Onthoudt de leerstof door bij een bepaalde situatie een bepaald gevoel op te roepen.
- Met de vakken zoals scheikunde, sport of kunst heeft je kind de minste moeite.
- Gebruikt zijn vingers bij rekenen en handen bij praten.
- Is minder spontaan.
- Doet veel met lichaamstaal en houdt van lichamelijk contact.
- Is intuïtief en enthousiast te maken.
- Spreekt diep en langzaam.
- Maakt veel gebruik van de buikademhaling

Om goed te kunnen leren is het voor dit kind belangrijk om

- Rond te lopen of zich op een andere manier te bewegen

- Te experimenteren, uit te proberen, te knutselen, om te kunnen tekenen, uit te knippen of iets aan te strepen, want voor dit kind geldt: leren door te doen (learning by doing).
- Zijn nieuwsgierigheid uit te kunnen leven en alles aan te mogen raken.

Oefening

De kruisloop uit de Brain Gym® ondersteunt deze manier van leren.

Door kruisbewegingen worden de twee hersenhelften tegelijkertijd aangesproken. Raak met je rechterarm je linkerbeen aan. De linkerarm wijst daar bij naar boven. Daarna raak je het rechterbeen met je linkerarm aan. Nu wijst de rechterarm naar boven. Herhaal dit ongeveer 10 keer.

Belangrijk: let erop dat je de bewegingen langzaam en rustig uitvoert. Liever 5 goede kruislopen dan 10 afgeraffeld. Heeft je kind heel erg veel moeite met de balans doe de oefening dan zittend.

Auditief-digitaal

- Je kind onthoudt de leerstof het beste door er over na te denken en met de andere zintuigen waar te nemen of het 'logisch' is.
- Je kind heeft tijd voor zichzelf nodig om de leerstof te verwerken.
- Je kind wil graag weten waar het aan toe is. Houd niet van verrassingen.
- Je kind houdt van overzicht.

Om goed te kunnen leren is het voor dit kind belangrijk om

- Geschreven instructies te krijgen.
- Passages uit boeken, verslagen, artikelen of brieven tot zijn/haar beschikking te hebben en de tijd om die te lezen.
- Je kind onthoudt en leert door logica, procedures en volgordes.

Oefening

In de knoop – uit de knoop uit de Brain Gym®

Deel 1

Je kunt deze oefening, staand, zittend of liggend doen. Kruis je benen. Streck je armen voor je uit en draai je handpalmen naar buiten. Kruis je polsen waarbij de arm boven is van het been dat voor staat. Haak je vingers in elkaar, draai je handen naar binnen en houd ze voor je hart. Terwijl je diep inademt duw je het puntje van je tong tegen je gehemelte op de plek waar je de letter L vormt. Bij het uitademen laat je je tong zakken. Blijf zo een à twee minuten in deze houding.

Deel 2

Zet of leg je voeten naast elkaar en breng je vingertoppen voor je buik naar elkaar toe. Terwijl je diep inademt duw je het puntje van je tong tegen je gehemelte op de plek waar je de letter L vormt. Bij het uitademen laat je je tong zakken. Blijf zo een à twee minuten in deze houding.

Het eerste deel is een hele fijne houding om bij in slaap te vallen.

Plaats in de klas

Visueel

Vooraan in de klas zodat je kind zo min mogelijk afgeleid wordt door kinderen die ze voor zich zien zitten.

Auditief

Aan de zijkanten en dan een of twee rijen naar achter van de klas, zodat je kind niet van beide kanten tegelijk geluiden binnen krijgt. En dat de leerkracht niet geïrriteerd raakt doordat je kind de ogen dicht doet om beter te kunnen luisteren.

Kinesthetisch

In het midden of achteraan in de klas. Het gefriemel en de beweeglijkheid zullen andere kinderen minder afleiden.

Auditief-digitaal

In het midden of achteraan in de klas want je kind leert d.m.v. de dialoog in zijn hoofd.

Complimentjes

Niets zo leuk als een complimentje krijgen en wanneer dit aansluit bij de leerstijl van je kind is de beloning nog veel groter.

Visueel

Complimentjes, die je kind kan zien zoals een bemoedigend lachje, een bevestigend knikje of een opgestoken duim.

Auditief

Complimentjes, die je kind kan horen zoals dat heb je goed gedaan, ik ben trots op je.

Kinesthetisch

Complimentjes, die je kind kan voelen zoals een schouderklopje of een arm om je kind heen slaan.

Auditief-digitaal

Complimentjes die positief zijn voor de innerlijke dialoog zoals: je kunt trots zijn op jezelf en ik ben trots op jou.

Bronnen

Cursusboek Brain Gym® 101

Kinesiologie voor kinderen, Helga Baureis en Claudia Wagenmann